

Afstemmings- en handhavingsverordening WIJ 2009

Het Algemeen bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat gevestigd te Waalwijk,

gelet op het bepaalde in de artikelen 12, eerste lid, onderdeel b en 41, eerste lid, van de Wet investeren in jongeren;

gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat van 14 september 2009;

overwegende dat het noodzakelijk is het verlagen van inkomensvoorzieningen van jongeren van 18 jaar of ouder doch jonger dan 27 jaar bij wijze van sanctie bij verordening te regelen;

en

overwegende dat het noodzakelijk is bij verordening regels te stellen met betrekking tot het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van de Wet investeren in jongeren;

besluit vast te stellen de volgende 'Afstemmings- en handhavingsverordening WIJ 2009'

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Begripsomschrijving

1. In deze verordening wordt verstaan onder:
 - a. de wet: de Wet investeren in jongeren (WIJ);
 - b. WIJ-norm: de op grond van hoofdstuk 4 van de wet op de jongere van toepassing zijnde norm, vermeerderd of verminderd met de op grond van dat hoofdstuk door het dagelijks bestuur vastgestelde verhoging of verlaging;
 - c. verlaging: de verlaging van de inkomensvoorziening op grond van artikel 41, eerste lid WIJ;
 - d. benadelingsbedrag: het netto bedrag dat als gevolg van het niet of niet behoorlijk nakomen van een inlichtingenverplichting ten onrechte is verleend als inkomensvoorziening;
 - e. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat..

Artikel 2. Het verlagen van de inkomensvoorziening

1. Onverminderd artikel 42 van de wet, verlaagt het dagelijks bestuur, overeenkomstig deze verordening, het bedrag van de aan de jongere toegekende inkomensvoorziening, indien de jongere naar het oordeel van het dagelijks bestuur de op hem rustende verplichtingen, bedoeld in hoofdstuk 5 van de wet, of de uit artikel 30c, tweede lid of derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen voortvloeiende verplichtingen, niet of onvoldoende nakomt, dan wel zich jegens het dagelijks bestuur zeer ernstig misdraagt.
2. Een verlaging wordt afgestemd op de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de omstandigheden van de jongere en kan daarom afwijken van de in deze verordening genormeerde verlagingen.

Artikel 3. Berekeningsgrondslag

De verlaging wordt toegepast op de voor de jongere van toepassing zijnde WIJ-norm.

Artikel 4. Het besluit tot verlaging

In het besluit tot verlaging worden in ieder geval vermeld: de reden van de verlaging, de duur van de verlaging, het bedrag waarmee de inkomensvoorziening wordt verlaagd en, indien van toepassing, de reden om af te wijken van een standaardverlaging.

Artikel 5. Horen van jongere

1. Voordat een verlaging wordt toegepast, wordt de jongere in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen.
2. Het horen van de jongere kan achterwege worden gelaten, indien;
 - a. de vereiste spoed zich daartegen verzet;
 - b. de jongere reeds eerder in de gelegenheid is gesteld zijn zienswijze naar voren te brengen en zich sindsdien geen nieuwe feiten of omstandigheden hebben voorgedaan;
 - c. de jongere niet heeft voldaan aan een verzoek van het dagelijks bestuur of van een derde aan wie het dagelijks bestuur met toepassing van artikel 11, vierde lid, van de wet, werkzaamheden in het kader van de wet heeft uitbesteed, om binnen een gestelde termijn inlichtingen te verstrekken als bedoeld in artikel 44 van de wet; of
 - d. het dagelijks bestuur het horen niet nodig acht voor het vaststellen van de ernst van de gedraging of de mate van verwijtbaarheid.

Artikel 6. Afzien van het toepassen van een verlaging

1. Onverminderd artikel 41, tweede lid, van de wet, ziet het dagelijks bestuur af van het toepassen van een verlaging indien:
 - a. elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt; of
 - b. de gedraging meer dan 1 jaar vóór constatering van die gedraging door het dagelijks bestuur heeft plaatsgevonden, tenzij de gedraging een schending van de inlichtingenplicht inhoudt en als gevolg van die gedraging ten onrechte inkomensvoorziening is verleend. Een verlaging wegens schending van de inlichtingenplicht wordt niet opgelegd na verloop van 5 jaren nadat de betreffende gedraging heeft plaatsgevonden;
 - c. het dagelijks bestuur dringende redenen aanwezig acht.
2. Indien het dagelijks bestuur afziet van het toepassen van een verlaging op grond van dringende redenen, wordt de jongere daarvan schriftelijk mededeling gedaan.

Artikel 7. Ingangsdatum en tijdvak

1. De verlaging wordt toegepast met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de datum waarop het besluit tot het toepassen van een verlaging aan de jongere is bekendgemaakt.
2. In afwijking van het eerste lid kan de verlaging met terugwerkende kracht worden toegepast, voor zover de ingangsdatum daardoor niet voor de datum van de verwijtbare gedraging komt te liggen en voor zover de inkomensvoorziening nog niet is uitbetaald.

Artikel 8. Samenloop

Indien een jongere zich tegelijkertijd schuldig maakt aan verschillende gedragingen die het niet nakomen van een verplichting als bedoeld in artikel 2, eerste lid inhouden, wordt voor het bepalen van de hoogte en de duur van de verlaging uitgegaan van de gedraging waarvoor de hoogste verlaging geldt.

HOOFDSTUK 2. HET NIET OF NIET VOLDOENDE NAKOMEN VAN DE VERPLICHTINGEN BEDOELD IN ARTIKEL 45 VAN DE WET

Artikel 9. Indeling in categorieën

Gedragingen van de jongere inhoudende het niet of onvoldoende nakomen van de verplichtingen bedoeld in artikel 45 van de wet, worden onderscheiden in de volgende categorieën:

1. Eerste categorie:
 - a. het onvoldoende meewerken aan het opstellen van een plan met betrekking tot de arbeidsinschakeling, waaronder begrepen het onvoldoende meewerken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling;

- b. het zich niet onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard.
2. Tweede categorie:
- a. het niet of onvoldoende meewerken aan het behoud of bevorderen van de arbeidsbekwaamheid;
 - b. het niet of onvoldoende meewerken aan activiteiten of werkzaamheden, gericht op de arbeidsinschakeling;
 - c. het nalaten de opgedragen werkzaamheden of activiteiten naar beste vermogen te verrichten;
 - d. het stellen van onredelijke eisen in verband met door de jongere te verrichten algemeen geaccepteerde arbeid, die het aanvaarden of verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid belemmeren.

Artikel 10. De hoogte en duur van de verlaging

1. De verlaging wordt vastgesteld op:
 - a. 10 procent van de WIJ-norm bij gedragingen van de eerste categorie;
 - b. 50 procent van de WIJ-norm bij gedragingen van de tweede categorie;
2. De duur van de verlaging bedoeld in het eerste lid wordt vastgesteld op een maand.
3. In afwijking van het vorige lid kan de duur van de verlaging worden verdubbeld, indien de jongere zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een verlaging is toegepast, opnieuw schuldig maakt aan een verwijtbare gedraging van dezelfde of hogere categorie. Met een besluit waarmee een verlaging is toegepast wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.
4. Wanneer er een verlaging van de inkomensvoorziening plaatsvindt gedurende een langere periode dan drie maanden, wordt elke 3 maanden nagegaan of de hoogte en duur van de verlaging op basis van de omstandigheden van de jongere dienen te worden aangepast.

HOOFDSTUK 3. NIET NAKOMEN VAN DE INLICHTINGENPLICHT

Artikel 11. Schending inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag

1. Indien het niet, niet tijdig of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht, bedoeld in artikel 44, eerste lid, van de wet, niet heeft geleid tot het ten onrechte toekennen of uitvoeren van het werkleeraanbod of tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van de inkomensvoorziening, wordt een verlaging toegepast van 10 procent van de WIJ-norm,
2. De duur van de verlaging bedoeld in het eerste lid wordt vastgesteld op een maand.
3. In afwijking van het tweede lid kan de duur van de verlaging worden verdubbeld, indien de jongere zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een verlaging wordt toegepast opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbare aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een verlaging wordt toegepast wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.
4. Wanneer er een verlaging van de inkomensvoorziening plaatsvindt gedurende een langere periode dan drie maanden, wordt elke 3 maanden nagegaan of de hoogte en duur van de verlaging op basis van de omstandigheden van de jongere dienen te worden aangepast.

Artikel 12. Schending inlichtingenplicht met benadelingsbedrag

1. Indien het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht, bedoeld in artikel 44, eerste lid, van de wet heeft geleid tot het ten onrechte toekennen of uitvoeren van het werkleeraanbod of tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van de inkomensvoorziening, wordt de verlaging afgestemd op de hoogte van het benadelingsbedrag.
2. De verlaging bedoeld in het eerste lid wordt op de volgende wijze vastgesteld:
 - a. 10 procent van de WIJ-norm bij een benadelingsbedrag tot € 500,-;
 - b. 25 procent van de WIJ-norm bij een benadelingsbedrag van € 500,- tot € 2000,-;
 - c. 50 procent van de WIJ-norm bij een benadelingsbedrag van € 2000,- tot € 4000,-;
 - d. 100 procent van de WIJ-norm bij een benadelingsbedrag van € 4000,- of meer.
3. De duur van de verlaging, bedoeld in het eerste lid, wordt vastgesteld op een maand.

4. In afwijking van het derde lid kan de duur van de verlaging worden verdubbeld, indien de jongere zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een verlaging wordt toegepast opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbare aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een verlaging wordt toegepast wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.
5. Wanneer er een verlaging van de inkomensvoorziening plaatsvindt gedurende een langere periode dan drie maanden, wordt elke 3 maanden nagegaan of de hoogte en duur van de verlaging op basis van de omstandigheden van de jongere dienen te worden aangepast.
6. Van een verlaging wordt afgezien indien het dagelijks bestuur aangifte doet bij het Openbaar Ministerie op conform de aangifterichtlijn sociale zekerheidsfraude.

Artikel 13. Onverwijld

Bij toepassing van artikel 44 van de wet dient onder onverwijld te worden verstaan: bij het eerstvolgende rechtmatigheidsonderzoeksformulier of, indien dit niet van toepassing is, vóór de eerste van de maand volgend op de maand waarin het feit dan wel de omstandigheid als bedoeld in artikel 44, eerste lid, van de wet zich heeft voorgedaan.

Artikel 14. Overige bepalingen schending inlichtingenplicht

1. Indien door beëindiging van de inkomensvoorziening de verlaging niet of niet volledig kan worden toegepast, wordt het restant van de verlaging ten uitvoer gelegd, zodra de jongere opnieuw recht op inkomensvoorziening heeft;
2. Indien de verlaging als bedoeld in het eerste lid niet ten uitvoer is gelegd binnen een termijn van twee jaar na de (fictieve) ingangsdatum van de verlaging, komt deze te vervallen.

HOOFDSTUK 4. OVERIGE GEDRAGINGEN DIE LEIDEN TOT VERLAGING

Artikel 15. Zeer ernstige misdragingen

1. Indien de jongere zich tegenover het dagelijks bestuur of zijn ambtenaren zeer ernstig misdraagt als bedoeld in artikel 41, eerste lid van de wet, wordt een verlaging toegepast van 100% van de WIJ-norm.
2. De duur van de verlaging, bedoeld in het eerste lid, wordt vastgesteld op een maand
3. In afwijking van het eerste lid kan de duur van de verlaging worden verdubbeld, indien de jongere zich binnen twaalf maanden na bekendmaking van een besluit waarbij een verlaging wordt toegepast opnieuw schuldig maakt aan dezelfde als verwijtbare aan te merken gedraging. Met een besluit waarmee een verlaging wordt toegepast wordt gelijkgesteld het besluit om daarvan af te zien op grond van dringende redenen, bedoeld in artikel 6, tweede lid.
4. Wanneer er een verlaging van de inkomensvoorziening plaatsvindt gedurende een langere periode dan drie maanden, wordt elke 3 maanden nagegaan of de hoogte en duur van de verlaging op basis van de omstandigheden van de jongere dienen te worden aangepast

HOOFDSTUK 5. HANDHAVINGSBELEID

Artikel 16. Handhaving

1. Met betrekking tot het te voeren beleid op het gebied van handhaving, bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik is het handhavingsbeleid WWB onverkort van toepassing.

HOOFDSTUK 6. SLOTBEPALINGEN

Artikel 17. Beleid

Het dagelijks bestuur kan ten behoeve van de uitvoering van deze verordening nadere beleidsregels stellen.

Artikel 18. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 oktober 2009.

Artikel 19. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: de Afstemmings- en handhavingsverordening WIJ 2009.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 september 2009¹

de secretaris,

de voorzitter,

Mevrouw A.E.W. van Limpt

Mr. U. Santi

¹ Vaststelling en inwerkingtreding onder de opschortende voorwaarde dat de raden van Heusden, Loon op Zand en Waalwijk de verordenende bevoegdheden voortvloeiend uit de Wet investeren in jongeren, overdragen aan het algemeen bestuur van de ISD Midden-Langstraat

Algemene toelichting

In artikel 12, eerste lid, onderdeel b van de Wet investeren in jongeren (WIJ) wordt aan de gemeente de opdracht gegeven om bij verordening regels vast te stellen met betrekking tot de verlaging van het bedrag van de inkomensvoorziening bij het niet nakomen van verplichtingen. In artikel 12, eerste lid, onderdeel c van de wet wordt aan de gemeente opdracht gegeven om bij verordening regels vast te stellen met betrekking tot het bestrijden van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet.

De gemeentebesturen van de gemeenten Heusden, Loon op Zand en Waalwijk hebben de uitvoering van de WIJ overgedragen aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst Midden-Langstraat. In het kader van deze Verordening treedt bij de bepalingen van de WIJ het 'algemeen bestuur' in plaats van de 'raad' en het 'dagelijks bestuur' in plaats van 'het college'²

Wanneer wordt geconstateerd dat een jongere zich niet houdt aan de uit de wet voortvloeiende verplichtingen kan de inkomensvoorziening tijdelijk worden verlaagd. Het niet voldoen aan een bepaalde verplichting weegt niet in alle gevallen even zwaar. Bij het vaststellen van een verlaging dient rekening te worden gehouden met de persoonlijke omstandigheden en de individuele vastgestelde verplichtingen. Dit kan inhouden dat op grond van dringende redenen gemotiveerd geheel of gedeeltelijk wordt afgezien van verlagen van de inkomensvoorziening. Er wordt in ieder geval van een verlaging van de inkomensvoorziening afgezien indien elke vorm van verwijtbaarheid ontbreekt.

De verplichtingen waaraan de jongere moet voldoen zijn vastgelegd in Hoofdstuk 5 van de wet. Voorts moet voldaan worden aan de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 30c, tweede of derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI).

De uitgangspunten van deze verordening dienen middels een goede voorlichting aan alle betrokkenen te worden gecommuniceerd.

Wanneer een verlaging wordt toegepast voor een periode langer dan 3 maanden dient het dagelijks bestuur 3 maanden na de ingangsdatum van de verlaging of de omstandigheden en het gedrag van de jongere aanleiding geven om de beslissing te herzien.

De normering van verlagingen bestaat uit een categorisering van gedragingen die betrekking hebben op het niet nakomen van de aan de inkomensvoorziening verbonden verplichtingen. Door de normering van de verlagingen in deze verordening wordt beoogd rechtsgelijkheid en rechtszekerheid te bevorderen, zonder dat hierbij afbreuk wordt gedaan aan de mogelijkheid tot individualisering.

Het begrip jongere wordt in artikel 2 van de Wet beschreven. Omdat de in artikel 2 lid 1 van de wet opgenomen jongeren van 16 en 17 jaar geen recht hebben op een inkomensvoorziening, maar alleen op een leerwerk aanbod is de Afstemmings- en handavingsverordening WIJ 2009 op hen niet van toepassing.

² Vaststelling en inwerkingtreding van deze verordening vindt plaats onder de opschortende voorwaarde dat de raden van Heusden, Loon op Zand en Waalwijk de verordenende bevoegdheden voortvloeiend uit de Wet investeren in jongeren, overdragen aan het algemeen bestuur van de ISD Midden-Langstraat

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijving

De begrippen die in de verordening worden gebruikt hebben een gelijklopende betekenis als in de WIJ.

Artikel 2. Het verlagen van de inkomensvoorziening

De WIJ verbindt aan het recht op inkomensvoorziening de volgende verplichtingen:

Artikel 44, eerste lid

De jongere doet aan het college op verzoek of onverwijld uit eigen beweging mededeling van alle feiten en omstandigheden waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat zij van invloed kunnen zijn op zijn recht op een werkleeraanbod of zijn recht op inkomensvoorziening. Deze verplichting geldt niet indien die feiten en omstandigheden door het college kunnen worden vastgesteld op grond van bij wettelijk voorschrift als authentiek aangemerkte bij ministeriële regeling aan te wijzen gegevens of kunnen worden verkregen uit bij ministeriële regeling aan te wijzen administraties

Artikel 45, eerste lid

De jongere is verplicht mee te werken aan het opstellen van een plan met betrekking tot zijn arbeidsinschakeling, waaronder begrepen mee te werken aan een onderzoek naar zijn mogelijkheden tot arbeidsinschakeling

Artikel 45, tweede lid

De jongere is verplicht geen onredelijke eisen te stellen in verband met door hem te verrichten algemeen geaccepteerde arbeid, die het aanvaarden of verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid belemmeren

Artikel 45, derde lid

De jongere is verplicht mee te werken aan het behoud of bevorderen van zijn arbeidsbekwaamheid

Artikel 45, vierde lid

De jongere is verplicht mee te werken aan activiteiten of werkzaamheden, gericht op zijn arbeidsinschakeling

Artikel 45 vijfde lid

De jongere is verplicht opgedragen werkzaamheden of activiteiten naar beste vermogen te verrichten

Artikel 45, zesde lid

De jongere is verplicht op advies van een arts zich te onderwerpen aan een noodzakelijke behandeling van medische aard

De jongeren dienen ook te voldoen aan de verplichtingen zoals opgenomen in artikel 30c, tweede of derde lid van de Wet SUWI. Het betreft de verplichting om alle gevraagde gegevens en bewijsstukken aan het UWV WERKbedrijf te verstrekken die nodig zijn voor de beslissing door het dagelijks bestuur en de verplichting om op verzoek of onverwijld uit eigen beweging alle feiten en omstandigheden mee te delen aan het UWV WERKbedrijf waarvan hem redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op het recht, de hoogte of de duur van de inkomensvoorziening.

In de afstemmingsverordening zijn voor allerlei gedragingen die een schending van een verplichting betekenen, standaardverlagingen vastgesteld in de vorm van een vaste (procentuele) verlaging van de bijstandsnorm. In het tweede lid is de hoofdregel neergelegd: het dagelijks bestuur dient een verlaging af te stemmen op de individuele omstandigheden van de jongere en de mate van verwijtbaarheid. Deze bepaling brengt met zich mee dat het dagelijks bestuur bij elke verlaging zal moeten nagaan of gelet op de individuele omstandigheden van de betrokken jongere afwijking van de hoogte en de duur van de voorgeschreven standaardverlaging geboden is. Afwijking van de standaardverlaging kan zowel een verzwaring als een matiging betekenen.

Artikel 3 . Berekeningsgrondslag

In dit artikel is het uitgangspunt vastgelegd dat een verlaging wordt toegepast op de WIJ-norm. Onder de WIJ-norm wordt verstaan de wettelijke norm, inclusief gemeentelijke toeslag of verlaging en inclusief vakantietoeslag.

Artikel 4. Het besluit tot verlaging

Het verlagen van de inkomensvoorziening vanwege het niet voldoen aan een of meerdere op grond van de WIJ opgelegde verplichtingen, vindt plaats door middel van een besluit.

In dit artikel wordt aangegeven wat in het besluit in ieder geval moet worden vermeld. Deze eisen vloeien rechtstreeks voort uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en dan met name het motiveringsbeginsel. Het motiveringsvereiste houdt onder andere in dat een besluit kenbaar is en van een deugdelijke motivering wordt voorzien.

Artikel 5. Horen van jongere

Om de verlaging te kunnen afstemmen op de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden zal de jongere in beginsel eerst gehoord moeten worden zodat een gemotiveerd besluit kan worden genomen. In het tweede lid worden een aantal situaties genoemd waarbij het horen van de jongere niet vereist is.

Bij de situatie zoals beschreven in lid 2 onderdeel a kan gedacht worden aan de situatie waarin een jongere zich ernstig heeft misdragen en in het kader van het lik-op- stuk beleid directe toepassing van een verlaging gewenst is.

Artikel 6. Afzien van het toepassen van een verlaging

Het afzien van een verlaging 'indien elke vorm van verwijtbaarheid' ontbreekt, vloeit voort uit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Een andere reden om af te zien van een verlaging is dat de gedraging te lang geleden heeft plaatsgevonden (verjaring). Omwille van de effectiviteit ('lik op stuk') is het nodig dat een verlaging spoedig nadat de gedraging heeft plaatsgehad, wordt toegepast. Om deze reden is opgenomen dat het dagelijks bestuur geen verlagingen toepast bij gedragingen die langer dan één jaar geleden hebben plaatsgevonden.

Voor gedragingen die een schending van de inlichtingenplicht inhouden en als gevolg waarvan ten onrechte een inkomensvoorziening is verstrekt of tot een te hoog bedrag is verleend, geldt een verjaringstermijn van vijf jaar.

Afzien van een verlaging op grond van dringende redenen:

Wat dringende redenen zijn, is afhankelijk van de concrete situatie. Men kan daarbij o.a. denken aan persoonlijke omstandigheden, zoals:

- bijzondere financiële omstandigheden van de jongere
- sociale omstandigheden

Het doen van een schriftelijke mededeling dat het dagelijks bestuur afziet van een verlaging wegens dringende redenen is van belang in verband met eventuele recidive.

Artikel 7. Ingangsdatum en tijdvak

In het eerste lid is geregeld dat, behalve indien in de verordening anders staat vermeld, een verlaging naar de toekomst toe wordt toegepast. Dit wil zeggen dat de verlaging na constatering direct geëffectueerd wordt zonder herziening van het recht.

2. Wanneer een inkomensvoorziening nog niet (volledig) aan de jongere is uitbetaald, kan het praktisch zijn om de verlaging te verrekenen met het bedrag dat nog moet worden uitbetaald. In dat geval moet de inkomensvoorziening wel worden herzien.

Artikel 8. Samenloop

De regeling voor de samenloop van gedragingen heeft betrekking op verschillende gedragingen van een jongere die (min of meer) gelijktijdig plaatsvinden.

Indien sprake is van meerdere gedragingen met als gevolg daarvan meerdere schendingen van de verplichtingen, dient voor het toepassen van de verlaging te worden uitgegaan van de gedraging waarop de hoogste verlaging van toepassing is.

Artikel 9. Indeling in categorieën

In artikel 45 van de wet staan de verplichtingen waaraan de jongere moet voldoen geformuleerd

De gedragingen die verband houden met het niet of niet voldoende nakomen van deze verplichtingen worden in twee categorieën onderscheiden. Hierbij is de ernst van de gedraging het onderscheidend criterium. Een gedraging wordt ernstiger geacht naarmate de gedraging concretere gevolgen heeft voor het niet verkrijgen van algemeen geaccepteerde arbeid.

Artikel 10. De hoogte en duur van de verlaging

Dit artikel bevat de standaardverlagingen voor de twee categorieën van gedragingen die verband houden met het niet nakomen van de verplichtingen als bedoeld in artikel 45 van de wet.

Indien binnen 12 maanden na een eerste verwijtbare gedraging opnieuw sprake is van een verwijtbare gedraging, wordt de grotere mate van verwijtbaarheid tot uitdrukking gebracht in een verdubbeling van de duur van de verlaging. Met eerste verwijtbare gedraging wordt de eerste gedraging verstaan die aanleiding is geweest tot een verlaging, ook indien de verlaging wegens dringende redenen niet is geëffectueerd. Voor het bepalen van de aanvang van de termijn van 12 maanden, geldt het tijdstip waarop het besluit over de verlaging is medegedeeld, bekend is gemaakt.

In het geval dat ten aanzien van de vorige verlaging individualisering is toegepast, dient, afhankelijk van de categorie, bij een herhaald verwijtbaar gedrag eerst de bij die categorie voorgeschreven verlaging te worden gehanteerd en wordt de standaardperiode van een maand verdubbeld. Vervolgens is op die verlaging individualisering van toepassing. Er vindt dus geen verdubbeling plaats van de geïndividualiseerde periode van de vorige verlaging.

Het kan ook voorkomen dat een jongere in de periode van verlaging opnieuw niet voldoet aan de verplichtingen. Is er sprake van een (andere) verwijtbare gedraging dan wordt de inkomensvoorziening afgestemd met een nieuwe verlaging, behorend bij deze gedraging. Een combinatie van verlagingen is dus mogelijk. Dit laat echter onverlet dat steeds rekening gehouden moet worden met de omstandigheden waarin een persoon verkeert.

Wanneer een jongere volhardt in zijn verwijtbare gedragingen kan een verlaging, voor langer dan 3 maanden opgelegd worden. Er zal dan telkens binnen 3 maanden een heroverweging van de verlaging plaats dienen te vinden. Bij deze heroverweging hoeft niet opnieuw een besluit te worden genomen en alle feiten en omstandigheden hoeven niet opnieuw beoordeeld te worden. Een marginale beoordeling volstaat. Er dient slechts beoordeeld te worden of het redelijk is om de vastgestelde verlaging te continueren. Hierbij dient allereerst gekeken te worden of de jongere thans wel aan zijn verplichtingen voldoet. Wanneer dit het geval is kan besloten worden om af te zien van continuering van de verlaging van de inkomensvoorziening. Wanneer de jongere nog steeds niet voldoet aan zijn verplichtingen dan zal alsnog gekeken dienen te worden naar de omstandigheden waarin de jongere verkeert. In een dergelijke situatie kan ook overwogen worden om het percentage waarmee de inkomensvoorziening verlaagd wordt te verhogen, omdat de reeds toegepaste verlaging kennelijk niet het gewenste effect heeft.

Artikel 11. Schending inlichtingenplicht zonder benadelingsbedrag

In dit artikel wordt de zogeheten 'nulfraude' geregeld: het verstrekken van onjuiste of onvolledige inlichtingen of het niet tijdig verstrekken van inlichtingen, zonder dat deze gedraging gevolgen heeft voor de hoogte van de inkomensvoorziening. Bijvoorbeeld het niet opgeven van een vermogensbestanddeel onder de vermogensgrens.

Voor de toelichting van het derde en het vierde lid, zie toelichting artikel 10

Artikel 12. Schending inlichtingplicht met benadelingsbedrag

De verlaging wegens het niet of niet behoorlijk nakomen van de inlichtingenplicht wordt afhankelijk gesteld van de hoogte van het bedrag aan inkomensvoorziening dat als gevolg van de schending van die verplichting ten onrechte of te veel aan de jongere is betaald.

Voor de toelichting van het vierde en het vijfde lid, zie toelichting artikel 10

De relatie met de strafrechtelijke sanctie

In gevallen waarin de hoogte van het fraudebedrag daartoe aanleiding geeft, doet het dagelijks bestuur aangifte bij het Openbaar Ministerie. Richtlijnen hiervoor zijn opgenomen in de 'Aanwijzing sociale zekerheidsfraude'. Uitgangspunt is dat bestuursrechtelijke afdoening plaats vindt in de categorie I-situaties (bruto fraudebedrag lager dan € 10.000). Bij het doen van aangifte wordt afgezien van een verlaging wegens de inlichtingenfraude. Anders is er sprake van een dubbele bestraffing, wat in strijd is met het beginsel van 'ne bis in idem'. Van een dubbele bestraffing is echter geen sprake, indien de jongere oor een ander rechtsfeit wordt vervolgd dan voor inlichtingenfraude. Indien een jongere inkomsten uit de handel in softdrugs heeft verzwegen en hij wordt

strafrechtelijk vervolgd voor deze overtreding van de Opiumwet, staat het beginsel van 'ne bis in idem' niet in de weg aan het toepassen van een verlaging.

Artikel 13. Onverwijld

Dit artikel behoeft geen toelichting

Artikel 14. Overige bepalingen schending inlichtingenplicht

Indien de verlaging als gevolg van beëindiging van de inkomensvoorziening niet of niet volledig geëffectueerd kan worden is het mogelijk de verlaging over een toekomstig recht op te leggen. Indien de jongere op een later tijdstip wederom een inkomensvoorziening wordt toegekend, kan de verlaging alsnog worden uitgevoerd.

De jongere dient bij het besluit van de beëindiging van de inkomensvoorziening en/of de terugvordering van de ten onrechte genoten inkomensvoorziening op de hoogte gesteld te worden dat er een verlaging opgelegd kan worden over een eventueel toekomstig recht op inkomensvoorziening.

Artikel 15. Zeer ernstig misdragen

Onder de term 'zeer ernstige misdragingen' kunnen diverse vormen van agressie worden verstaan, zij het dat er sprake moet zijn van verwijtbaarheid en van gedrag dat in het normale menselijke verkeer in alle gevallen als onacceptabel kan worden beschouwd.

Het dagelijks bestuur kan alleen een verlaging toepassen indien er een verband bestaat tussen de ernstige misdraging en (mogelijke) belemmeringen voor het dagelijks bestuur bij het vaststellen van het recht op een inkomensvoorziening.

In artikel 41, eerste lid, wordt gesproken over 'het zich jegens het college (lees: dagelijks bestuur) zeer ernstig misdragen'. Dit betekent dat alleen (zeer) agressief gedrag tegenover leden van het dagelijks bestuur en hun ambtenaren aanleiding kan zijn voor een verlaging. Een verlaging is dus niet mogelijk als een klant zich agressief heeft gedragen tegenover een medewerker van een andere organisatie die belast is met de uitvoering van de WIJ (bijvoorbeeld een reïntegratiebedrijf). Het is in dat geval wellicht wel mogelijk om een verlaging toe te passen wegens het niet of onvoldoende meewerken aan activiteiten of werkzaamheden gericht op de arbeidsinschakeling (zie artikel 9 van deze verordening). Het toepassen van een verlaging staat in dit geval geheel los van het doen van aangifte bij de politie. Het dagelijks bestuur past een verlaging toe, terwijl de organisatie tegen wie de agressie zich richtte aangifte kan doen bij de politie.

Bij het vaststellen van de hoogte van de verlaging in de situatie dat een jongere zich ernstig heeft misdragen, zal gekeken moeten worden naar de ernst van de gedraging, de mate van verwijtbaarheid en de persoonlijke omstandigheden van de jongere.

Wat betreft het vaststellen van de ernst van de gedraging, kunnen de volgende vormen van agressief gedrag in een opeenvolgende reeks (steeds ernstiger) worden onderscheiden:

- o verbaal geweld (schelden);
- o discriminatie;
- o intimidatie (uitoefenen van psychische druk);
- o zaakgericht fysiek geweld (vernielingen);
- o mensgericht fysiek geweld;
- o combinatie van agressievormen.

Voor het bepalen van verwijtbaarheid van de misdraging zal gekeken moeten worden naar de omstandigheden waaronder de misdraging heeft plaats gehad.

In dit verband is het relevant een onderscheid te maken tussen *instrumenteel geweld* en *frustratiegeweld*. Van instrumenteel geweld is sprake als iemand het toepassen van geweld bewust gebruikt om een bepaald doel te bereiken (bijvoorbeeld het verkrijgen van een inkomensvoorziening of bepaald soort werkleeraanbod). Agressie die ontstaat door onmacht, ontevredenheid, onduidelijkheid en dergelijke kan worden aangeduid met frustratieagressie. Het zal duidelijk zijn dat de mate van verwijtbaarheid bij instrumenteel geweld in beginsel groter is dan bij frustratiegeweld.

Voor de toelichting van het derde en het vierde lid, zie toelichting artikel 10

Artikel 16. Handhaving

Artikel 12 eerste lid sub c WIJ bepaalt dat de gemeenteraad in het kader van het financiële beheer bij verordening regels stelt voor de bestrijding van het ten onrechte ontvangen van bijstand alsmede van misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet. Het doel van dit artikel is de handhaving van de WIJ en het fraudebeleid op de agenda van de gemeenteraden te zetten. Afgezien van de korte bepaling van artikel 12, eerste lid sub c van de WIJ zijn er geen nadere aanduidingen over wat nu precies in de bedoelde verordening moet worden geregeld. De ISD heeft een bevoegdheid om haar eigen regels te bepalen omtrent handhaving. Gezien de relatie tussen het handhavings- en het afstemmingsbeleid is er voor gekozen om artikel 16 op te nemen inde afstemmings- en handhavingsverordening WIJ.

De feitelijke invulling van het handhavingsbeleid op hoofdlijnen door het algemeen bestuur krijgt op basis van artikel 16 invulling door de vaststelling van een beleidsplan dienstverlenend handhaven dat zowel op de WWB als op WIJ van toepassing is.

Artikel 17. Beleid

In deze verordening is het beleid in hoofdlijnen vastgelegd. Om in de toekomst flexibel te kunnen optreden is in dit artikel opgenomen dat het dagelijks bestuur bevoegd is om nadere beleidsregels op te stellen.

Hier kan men denken aan de uitwerking van 'de verwijtbaarheid', door bijvoorbeeld aan te geven welke gedragingen in principe altijd verwijtbaar worden geacht en welke gedragingen in beginsel nooit. Ook kan in beleidsregels worden vastgelegd in welke gevallen sprake is of kan zijn van verzachtende omstandigheden.

Artikel 18. Inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 19. Citeertitel

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.